Lekcja 68. Kiedy to było? (yesterday, last, ago + daty) ⏳

W której nauczysz się mówić, kiedy coś się stało – wczoraj, w zeszłym tygodniu, dwa dni temu albo konkretnego dnia czy roku. Zapytasz, kiedy to było, i powiesz, kiedy masz urodziny.

YESTERDAY – WCZORAJ 📅

Słówko **yesterday** – wczoraj już znasz z pytania **What did you do yesterday?** – Co robiłeś wczoraj? Możemy dodać do niego porę dnia:

yesterday – wczoraj /ˈjestədeɪ/

yesterday morning – wczoraj rano /ˈjestədeɪ ˈmɔːnɪŋ/

yesterday afternoon – wczoraj po południu /ˈjestədeɪ ˌɑːftəˈnuːn/

the day before yesterday – przedwczoraj (dosł. dzień przed wczoraj) /ðə deɪ bɪˈfɔː ˈjestədeɪ/

Po polsku „wczoraj” często stawiamy na początku zdania. Po angielsku określenie czasu stoi zwykle na końcu:

I called my mum yesterday. – Wczoraj zadzwoniłem do mamy.

We visited the old town yesterday afternoon. – Wczoraj po południu zwiedziliśmy stare miasto.

W każdym zdaniu najpierw zbudujemy całą resztę, a określenie czasu dołożymy na końcu.

I was very tired yesterday. – Wczoraj byłem bardzo zmęczony. /aɪ wɒz ˈveri ˈtaɪəd ˈjestədeɪ/

We landed in London yesterday morning. – Wczoraj rano wylądowaliśmy w Londynie. /wi ˈlændɪd ɪn ˈlʌndən ˈjestədeɪ ˈmɔːnɪŋ/

We went to the museum yesterday afternoon. – Wczoraj po południu poszliśmy do muzeum. /wi went tə ðə mjuːˈziːəm ˈjestədeɪ ˌɑːftəˈnuːn/

I booked the hotel the day before yesterday. – Przedwczoraj zarezerwowałem hotel. /aɪ bʊkt ðə həʊˈtel ðə deɪ bɪˈfɔː ˈjestədeɪ/

LAST – ZESZŁY 🔙

Słówko **last** – zeszły, ostatni stawiamy przed dniem tygodnia, tygodniem, miesiącem, porą roku albo rokiem:

last night – wczoraj wieczorem, zeszłej nocy (dosł. ostatnia noc) /lɑːst naɪt/

last Sunday – w zeszłą niedzielę /lɑːst ˈsʌndeɪ/

last week – w zeszłym tygodniu /lɑːst wiːk/

last weekend – w zeszły weekend /lɑːst ˌwiːkˈend/

last month – w zeszłym miesiącu /lɑːst mʌnθ/

last winter – zeszłej zimy /lɑːst ˈwɪntə/

last year – w zeszłym roku /lɑːst jɪə/

Po polsku mówimy „w zeszłym tygodniu”, „w zeszłą niedzielę”. Po angielsku przed **last** nie stawiamy żadnego słówka – ani **in**, ani **on**: samo **last week**, samo **last Sunday**. Nie ✗ ~~***in last week***~~, ✗ ~~***on last Sunday***~~.

I was ill last week. – W zeszłym tygodniu byłem chory. /aɪ wɒz ɪl lɑːst wiːk/

We were in Croatia last year. – W zeszłym roku byliśmy w Chorwacji. /wi wɜːr ɪn krəʊˈeɪʃə lɑːst jɪə/

We went skiing last winter. – Zeszłej zimy pojechaliśmy na narty. /wi went ˈskiːɪŋ lɑːst ˈwɪntə/

I started a new job last month. – W zeszłym miesiącu zacząłem nową pracę. /aɪ ˈstɑːtɪd ə njuː dʒɒb lɑːst mʌnθ/

It rained all day last Sunday. – W zeszłą niedzielę cały dzień padało. /ɪt reɪnd ɔːl deɪ lɑːst ˈsʌndeɪ/

I didn't sleep well last night. – Zeszłej nocy nie spałem dobrze. /aɪ ˈdɪdnt sliːp wel lɑːst naɪt/

I had too much wine last night. – Wczoraj wieczorem wypiłem za dużo wina. /aɪ hæd tuː mʌtʃ waɪn lɑːst naɪt/

⚠️ **UWAGA:** istnieje też wyrażenie **yesterday evening** – wczoraj wieczorem, ale Brytyjczycy częściej mówią **last night**. Za to „wczoraj w nocy” to zawsze **last night**. Nie ✗ ~~***yesterday night***~~.

I visited my parents last weekend. – W zeszły weekend odwiedziłem rodziców. /aɪ ˈvɪzɪtɪd maɪ ˈpeərənts lɑːst ˌwiːkˈend/

AGO – TEMU 🕑

Słówko **ago** – temu stawiamy tak samo jak po polsku – po określeniu czasu: dwa dni temu, rok temu.

a long time ago – dawno temu (dosł. długi czas temu) /ə lɒŋ taɪm ə ˈgəʊ/

Jedno takie wyrażenie już znasz:

I saw her a moment ago. – Widziałem ją przed chwilą.

dosł. Widziałem ją moment temu.

That was a long time ago. – To było dawno temu. /ðæt wɒz ə lɒŋ taɪm əˈgəʊ/

We met two years ago. – Poznaliśmy się dwa lata temu. /wi met tuː jɪəz əˈgəʊ/

⚠️ **UWAGA:** po polsku powiemy też „przed dwoma laty”, „przed tygodniem”. Po angielsku **ago** stoi zawsze po określeniu czasu: **two years ago**. Nie ✗ ~~***before two years***~~.

I called you an hour ago. – Dzwoniłem do ciebie godzinę temu. /aɪ kɔːld juː ən ˈaʊər əˈgəʊ/

⚠️ **UWAGA:** w **hour** nie wymawiamy **h** – w wymowie słowo zaczyna się od samogłoski /ˈaʊə/. Dlatego mówimy **an hour**, nie ✗ ~~***a hour***~~.

We checked in two days ago. – Zameldowaliśmy się dwa dni temu. /wi tʃekt ɪn tuː deɪz əˈgəʊ/

The bus left five minutes ago. – Autobus odjechał pięć minut temu. /ðə bʌs left faɪv ˈmɪnɪts əˈgəʊ/

I started learning English three months ago. – Zacząłem uczyć się angielskiego trzy miesiące temu. /aɪ ˈstɑːtɪd ˈlɜːnɪŋ ˈɪŋglɪʃ θriː mʌnθs əˈgəʊ/

LAST CZY AGO? 🤔

Last week to po prostu zeszły tydzień – któryś dzień od poniedziałku do niedzieli. **A week ago** to tydzień temu – liczymy siedem dni wstecz od dzisiaj. Jeśli dziś jest środa:

I was in Paris last week. – W zeszłym tygodniu byłem w Paryżu. (któregoś dnia zeszłego tygodnia)

I was in Paris a week ago. – Tydzień temu byłem w Paryżu. (w zeszłą środę)

I saw him last week. – Widziałem go w zeszłym tygodniu. /aɪ sɔː hɪm lɑːst wiːk/

I saw him a week ago. – Widziałem go tydzień temu. /aɪ sɔː hɪm ə wiːk əˈgəʊ/

PYTANIA O CZAS 🔎

When was that? – Kiedy to było? /wen wɒz ðæt/

How long ago was that? – Jak dawno temu to było? /haʊ lɒŋ əˈgəʊ wɒz ðæt/

What did you do last weekend? – Co robiłeś w zeszły weekend? /wɒt dɪd juː duː lɑːst ˌwiːkˈend/

DATY 📅

Dzień miesiąca podajemy po angielsku tak jak po polsku – liczebnikiem porządkowym: pierwszy, drugi, trzeci. Liczebniki porządkowe poznałeś już w lekcji 10 „W hotelu”, przy piętrach: **on the first floor** – na pierwszym piętrze. Przypomnijmy je i dodajmy kolejne:

first – pierwszy /fɜːst/

second – drugi /ˈsekənd/

third – trzeci /θɜːd/

fourth – czwarty /fɔːθ/

fifth – piąty /fɪfθ/

sixth – szósty /sɪksθ/

seventh – siódmy /ˈsevnθ/

eighth – ósmy /eɪtθ/

ninth – dziewiąty /naɪnθ/

tenth – dziesiąty /tenθ/

eleventh – jedenasty /ɪˈlevnθ/

twelfth – dwunasty /twelfθ/

thirteenth – trzynasty /ˌθɜːˈtiːnθ/

fourteenth – czternasty /ˌfɔːˈtiːnθ/

fifteenth – piętnasty /ˌfɪfˈtiːnθ/

sixteenth – szesnasty /ˌsɪksˈtiːnθ/

seventeenth – siedemnasty /ˌsevnˈtiːnθ/

eighteenth – osiemnasty /ˌeɪˈtiːnθ/

nineteenth – dziewiętnasty /ˌnaɪnˈtiːnθ/

twentieth – dwudziesty /ˈtwentiəθ/

twenty-first – dwudziesty pierwszy /ˌtwentiˈfɜːst/

twenty-second – dwudziesty drugi /ˌtwentiˈsekənd/

twenty-third – dwudziesty trzeci /ˌtwentiˈθɜːd/

twenty-fourth – dwudziesty czwarty /ˌtwentiˈfɔːθ/

thirtieth – trzydziesty /ˈθɜːtiəθ/

thirty-first – trzydziesty pierwszy /ˌθɜːtiˈfɜːst/

Poza **first**, **second** i **third** liczebniki porządkowe tworzymy, dodając do liczby końcówkę **-th**. W dwudziestkach i trzydziestkach wracają **first**, **second**, **third**: **twenty-first**, **twenty-second**, **thirty-first**. Uważaj też na pisownię:

five → **fifth** /fɪfθ/

eight → **eighth** /eɪtθ/

nine → **ninth** /naɪnθ/

twelve → **twelfth** /twelfθ/

twenty → **twentieth** /ˈtwentiəθ/

Datę podajemy w kolejności: **the** + liczebnik + **of** + miesiąc:

the first of May – pierwszy maja

the fifteenth of August – piętnasty sierpnia

Piszemy zwykle krócej – **1 May** albo **1st May** – ale czytamy **the first of May**. Usłyszysz też **May the first**, a w amerykańskim angielskim **May first**.

What's the date today? – Którego dzisiaj jest? /wɒts ðə deɪt təˈdeɪ/

dosł. Jaka jest dzisiaj data?

It's the twentieth of October. – Dwudziestego października. /ɪts ðə ˈtwentiəθ əv ɒkˈtəʊbə/

Na pytanie **When is your birthday?** – Kiedy masz urodziny? – odpowiesz teraz, podając datę:

My birthday is on the twelfth of March. – Mam urodziny dwunastego marca. /maɪ ˈbɜːθdeɪ ɪz ɒn ðə twelfθ əv mɑːtʃ/

Zauważ, że przed datą stoi tu **on**. Przed samym miesiącem stoi **in**, a przed konkretnym dniem **on** – tak jak przed dniem tygodnia:

in May – w maju

on Monday – w poniedziałek

on the first of May – pierwszego maja

We came back on the thirty-first of August. – Wróciliśmy trzydziestego pierwszego sierpnia. /wi keɪm bæk ɒn ðə ˌθɜːtiˈfɜːst əv ˈɔːgəst/

LATA 🔢

Rok czytamy po angielsku w dwóch częściach – jak dwie liczby dwucyfrowe:

1984 – **nineteen eighty-four** (dosł. dziewiętnaście osiemdziesiąt cztery) /ˌnaɪntiːn ˌeɪti ˈfɔː/

1990 – **nineteen ninety** (dosł. dziewiętnaście dziewięćdziesiąt) /ˌnaɪntiːn ˈnaɪnti/

1995 – **nineteen ninety-five** (dosł. dziewiętnaście dziewięćdziesiąt pięć) /ˌnaɪntiːn ˌnaɪnti ˈfaɪv/

1999 – **nineteen ninety-nine** (dosł. dziewiętnaście dziewięćdziesiąt dziewięć) /ˌnaɪntiːn ˌnaɪnti ˈnaɪn/

Lata od **2000** do **2009** czytamy inaczej – jako jedną liczbę, od „dwa tysiące”:

2000 – **two thousand** (dosł. dwa tysiące) /tuː ˈθaʊzənd/

2001 – **two thousand and one** (dosł. dwa tysiące i jeden) /tuː ˈθaʊzənd ənd wʌn/

2005 – **two thousand and five** (dosł. dwa tysiące i pięć) /tuː ˈθaʊzənd ənd faɪv/

2009 – **two thousand and nine** (dosł. dwa tysiące i dziewięć) /tuː ˈθaʊzənd ənd naɪn/

Od **2010** roku znowu możemy podzielić rok na dwie części – **20** i **10**, **20** i **11**, **20** i **12** itd.:

2010 – **twenty ten** (dosł. dwadzieścia dziesięć) /ˌtwenti ˈten/

2011 – **twenty eleven** (dosł. dwadzieścia jedenaście) /ˌtwenti ɪˈlevn/

2012 – **twenty twelve** (dosł. dwadzieścia dwanaście) /ˌtwenti ˈtwelv/

2025 – **twenty twenty-five** (dosł. dwadzieścia dwadzieścia pięć) /ˌtwenti ˌtwenti ˈfaɪv/

Druga możliwość to przeczytać cały rok jako jedną liczbę, tak jak lata **2000**–**2009**:

2010 – **two thousand and ten** (dosł. dwa tysiące i dziesięć) /tuː ˈθaʊzənd ənd ten/

2019 – **two thousand and nineteen** (dosł. dwa tysiące i dziewiętnaście) /tuː ˈθaʊzənd ənd ˌnaɪnˈtiːn/

2025 – **two thousand and twenty-five** (dosł. dwa tysiące i dwadzieścia pięć) /tuː ˈθaʊzənd ənd ˌtwenti ˈfaɪv/

Oba sposoby są poprawne i oba usłyszysz.

Przed liczbą roku stawiamy **in** – w. Słowa **year** – rok nie dodajemy:

in 1995 – w **1995** roku

in 2005 – w **2005** roku

in 2025 – w **2025** roku

I was in London in 2019. – Byłem w Londynie w **2019** roku. /aɪ wɒz ɪn ˈlʌndən ɪn ˌtwenti naɪnˈtiːn/

We went to Italy in 2008. – W **2008** roku pojechaliśmy do Włoch. /wi went tʊ ˈɪtəli ɪn tuː ˈθaʊzənd ənd eɪt/

My parents bought this house in 1988. – Moi rodzice kupili ten dom w **1988** roku. /maɪ ˈpeərənts bɔːt ðɪs haʊs ɪn ˌnaɪntiːn ˌeɪti ˈeɪt/

PODSUMOWANIE 📌

Określenie czasu stoi zwykle na końcu zdania:

We landed in London yesterday morning. – Wczoraj rano wylądowaliśmy w Londynie.

Przed **last** nie stawiamy **in** ani **on**:

I was ill last week. – W zeszłym tygodniu byłem chory.

Ago – temu stoi po określeniu czasu:

The bus left five minutes ago. – Autobus odjechał pięć minut temu.

Last week – któregoś dnia w zeszłym tygodniu, **a week ago** – tydzień temu, liczone od dzisiaj:

I saw him last week. – Widziałem go w zeszłym tygodniu.

I saw him a week ago. – Widziałem go tydzień temu.

Pytając o czas, słówko pytające stawiamy na początku, a **was** przed **that**:

When was that? – Kiedy to było?

Datę podajemy liczebnikiem porządkowym, z **the** i **of**, a przed nią stawiamy **on**:

My birthday is on the twelfth of March. – Mam urodziny dwunastego marca.

Rok czytamy w dwóch częściach, lata **2000**–**2009** jako jedną liczbę, a od **2010** na oba sposoby. Przed liczbą roku stawiamy **in**:

I was in London in 2019. – Byłem w Londynie w **2019** roku. (**twenty nineteen**)

We went to Italy in 2008. – W **2008** roku pojechaliśmy do Włoch. (**two thousand and eight**)

BRAWO TY 🥳 🚀 🙌